

**Devlet Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan Yabancı'nın Türk Vatandaşlığına Başvurabilmesine
Yönelik Hazine ve Maliye Bakanlığı'na Belirlenen Usul ve Esaslar**

Tanımlar

Bu belgede yer alan;

Devlet borçlanma araçları: Devlet iç borçlanma senetleri ve dış finansman sağlamaya yönelik yurt dışı piyasalarda ihraç edilen tahviller ile 4749 sayılı Kanun kapsamında Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama A.Ş. tarafından yurt içi ve yurt dışı piyasalarda ihraç edilen kira sertifikalarını,

Bakanlık: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığını,

Yatırımcı: Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik çerçevesinde Türk vatandaşlığı kazanma başvurusunda bulunan yabancı kişiyi,

Yönetmelik: Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliği,

ifade eder.

I. Başvuru Şartları

- a) Yatırımcının, 5411 sayılı Bankacılık Kanununa tabi olarak Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların yurtiçi şubelerinde yatırım hesabı açarak Vatandaşlık Yönetmeliği’nin ilgili hükmü uyarınca net 500.000 ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirası tutarında Devlet borçlanma aracını satın alması gerekmektedir.
- b) Devlet borçlanma araçlarına yatırım yapmak suretiyle vatandaşlık başvurusu yapılmasını teminen, bankada açılacak Devlet borçlanma aracı yatırım hesabının en az 3 yıl süre ile bloke edilmesine ilişkin Ek’te (Ek 1, Ek 2) yer alan dilekçelerin imzalanarak bankaya sunulması gerekmektedir.
- c) Yönetmelik uyarınca belirlenen tutara denk gelen ve bankada yatırımcının beyanı ile hesapta bloke edilen tutarın, Devlet borçlanma aracının satış ve devir gibi işlemlerle yatırımcı iradesi ile azaltılmaması gerekmektedir. Bununla birlikte, Devlet borçlanma araçları üzerinde yatırımcının talebi ile tesis edilen blokaj işlemi ihtiyari nitelik taşımakta olup, yatırımcının Devlet borçlanma araçları üzerindeki tasarruf hakkını engellememektedir. Bu kapsamda yatırımcının söz konusu blokaj işlemini kendi isteği ile kaldırmak suretiyle Devlet borçlanma araçlarını satma, devretme, vatandaşlık sürecini iptal ettirme hakkı bulunmaktadır. Bu çerçevede, vatandaşlık başvurusuna esas gösterilen hesap üzerinde tutarın kullanımını engelleyecek ya da eksilmesini sağlayacak şekilde tesis edilen her türlü yasal kısıtlama da bankalar tarafından ivedilikle Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’ne iletilecektir.
- d) Devlet borçlanma araçları için öngörülen net 500.000 ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirası tutarında asgari yatırım şartı, Devlet borçlanma araçlarının yatırımcı hesabında bloke edildiği tarih için geçerli olan (peyder pey bloke ediliyor ise her bir blokaj tarihi için geçerli olan, tek seferde bloke ediliyor ise bu blokaj tarihi için geçerli olan) ve Türkiye

Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen ABD Doları efektif satış kuru ve/veya çapraz döviz kuru kullanılarak hesaplanır.

Çapraz döviz kurunun veya TL/ABD Doları kurunun değişmesi neticesinde Devlet borçlanma aracının net değerinin 500.000 ABD Dolarının altına inmesi vatandaşlık başvurusunu ve/veya kazanımını etkilemez. Ayrıca, piyasa koşullarındaki değişim nedeniyle bloke edilen Devlet borçlanma araçlarının değerinde azalma olması durumunda, asgari yatırım şartı kaybedilmiş sayılmaz.

II. Bankalar Tarafından Yapılacak İşlemler

Yönetmelik kapsamında vatandaşlık başvurusunda bulunmak isteyen yatırımcı adına bankada açılacak yatırım hesabının Devlet borçlanma aracının tutulması amacıyla en az 3 yıl süre ile bloke edilmesine ilişkin yatırımcı dilekçesinin (beyanın), üst yazı ile birlikte Bakanlığımıza iletilmesi gerekmektedir. Banka tarafından Bakanlığımıza gönderilecek üst yazı ile yatırımcı dilekçesi örneği ekte (Ek 1, Ek 3) yer almaktadır.

Diğer taraftan, her ne gerekçe ile olursa olsun bloke edilen yatırım hesabının asgari tutarın altına düşmesi durumunda, söz konusu hususun ilgili banka tarafından Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne ivedilikle yazı ile bildirilmesi gerekmektedir.

III. Bakanlığımız Tarafından Yapılacak İşlemler

Banka tarafından Bakanlığımıza iletilecek bir örneği Ek'te (Ek 2) yer alan yazı ve eklerinin eksiksiz olarak Bakanlığa teslim edildiği tarihten itibaren Bakanlığımızca 5 işgünü içerisinde Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan başvurulara ilişkin Kurumumuz tespiti Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne yazı ile bildirilir ve kişiye bilgi verilmesini teminen söz konusu yazı örneği ilgili bankaya gönderilir.

Yönetmelikte belirtilen şartları taşıdığı Bakanlığımızca tespit edilen yatırımcılar için 3 yıllık asgari yatırım süresinin başlangıç tarihi olarak, asgari yatırım tutarı şartının sağlandığı blokaj tarihi esas alınır. Peyder pey bloke edilerek asgari yatırım şartının sağlanması durumunda, en son gerçekleştirilen blokaj tarihi 3 yıllık asgari yatırımın başlangıç tarihi olarak esas alınır.

IV. Diğer Hususlar

- a) Yönetmelik öncesi ve sonrasında Türkiye'de faaliyet gösteren bir bankada bulunan yatırım hesabındaki Devlet borçlanma araçlarının vatandaşlık başvurusuna esas olmak üzere kullanımı mümkündür. Ancak başvuru öncesi sürenin vatandaşlık başvurusuna esas kabul edilmesi mümkün değildir.
- b) Türkiye'de kurulu bir bankanın yurtdışı şube, iştirak ya da temsilciliğinde saklanan Devlet borçlanma araçlarının vatandaşlık başvurusuna esas kabul edilmesi mümkün değildir.

Bununla birlikte, Türkiye'de kurulu bir bankanın yurtdışı şube, iştirak ya da temsilciliğinde veya uluslararası saklamacı kuruluşlar nezdinde saklanan Devlet borçlanma araçlarının, 5411

sayılı Bankacılık Kanunu'na tabi olarak Türkiye'de bulunan bankalarda başvuran kişi adına açılmış hesapta takip edilmesi ulusal ve uluslararası düzenlemelere uygun olmak kaydıyla mümkündür.

- c) Yatırım hesabında bloke edilen Devlet borçlanma araçlarının faiz/kira getirisinden yatırımcılar serbestçe faydalanabilir.
- d) Vatandaşlık başvurusunda bulunan yatırımcının sahip olduğu Devlet borçlanma araçlarının en az 3 yıl süre ile bloke edilmesi gerekmekte olup bu kapsamda vadesine 3 yıldan az kalan Devlet borçlanma araçlarının vatandaşlık başvurusu için kullanılmaması esastır.

Diğer taraftan Yönetmeliğin ilgili maddesi uyarınca vatandaşlık başvurusu kapsamında yapılacak yatırım türleri arasında belirtilen süreyi tamamlamak amacıyla geçişkenlik mümkündür.

Bu çerçevede, Yönetmelik kapsamında Devlet borçlanma aracı dışında bir başka yatırım türünde yatırımı olan ve Yönetmelik uyarınca vatandaşlık başvurusu başlatmış olan yatırımcıların Devlet borçlanma aracı satın alarak vatandaşlık başvuru sürecine devam etmek istemesi durumunda:

- (i) Satın alacakları Devlet borçlanma araçlarının vadesi, vatandaşlık başvurusu için kalan asgari süreden az olamaz. Örneğin, mevduat hesabı açarak vatandaşlık başvurusu süreci başlayan bir yatırımcının birinci yıldan sonra Devlet borçlanma aracı satın alarak sürece devam etmek istemesi durumunda, satın alacağı Devlet borçlanma aracının vadesinin 2 yıldan az olmaması gerekmektedir.
- (ii) Satın alınacak Devlet borçlanma araçları için öngörülen net 500.000 ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirası tutarında asgari yatırım şartı, yatırımcının vatandaşlık başvurusu için geçerli olan ilk tespit tarihinde dikkate alınan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen ABD Doları efektif satış kuru ve/veya çapraz döviz kuru kullanılarak banka tarafından hesaplanır. Örneğin, mevduat hesabı açarak vatandaşlık başvurusu süreci başlayan bir yatırımcının birinci yıldan sonra Devlet borçlanma aracı satın alarak sürece devam etmek istemesi durumunda, vatandaşlık başvurusu için mevduata yönelik ilk tespitte dikkate alınan kurlar esas alınır.

Yatırım türleri arasında geçişkenlik için yukarıda belirtilen Devlet borçlanma araçlarına ilişkin asgari vade hususu ve ilk tespit tarihinde dikkate alınan kur üzerinden asgari yatırım şartı, yatırımcının vatandaşlık başvurusu kapsamında daha önce satın aldığı Devlet borçlanma araçlarının, bir başka Devlet borçlanma aracı ile değiştirilmek istenmesi durumunda da geçerlidir. Örneğin, Devlet borçlanma aracı satın alarak ve blokaj işlemi yaptırarak Bakanlığımızca tespit işlemi sonrası vatandaşlık başvurusu süreci başlayan bir yatırımcının birinci yıldan sonra sahip olduğu Devlet borçlanma araçlarını satarak farklı Devlet borçlanma araçları satın almak istemesi durumunda, ilk tespit tarihinde dikkate alınan kurlar esas alınır. Ayrıca birinci yılın sonunda bu işlemi gerçekleştirmek isteyen söz konusu yatırımcının satın alacağı Devlet borçlanma aracının vadesi 2 yıldan düşük olamaz.

- e) Yönetmelik uyarınca bankada bloke edilen Devlet borçlanma araçlarının satılarak yine Yönetmelik kapsamında bir başka yatırım türüne dönüştürülerek vatandaşlık başvuru sürecine devam edilmek istenmesi durumunda bu işlemin 3 yıllık sürenin temin ve devamını

aksatmayacak biçimde yerine getirilmesi, diğer yatırım türünün kesintiye yol açmadan ilgili kurum tarafından İçişleri Bakanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, yatırım hesabında bloke edilmiş Devlet borçlanma araçlarının bir başka yatırım türüne veya farklı Devlet borçlanma araçlarına dönüştürülmesi veya başka bir amaçla bloke işleminin yatırımcının iradesi ile kaldırılması durumunda da blokaj işleminin kaldırıldığına ilişkin bilgi ilgili banka tarafından ivedilikle Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne bildirilecektir.

- f) Başvurunun yabancı kişi adına vekil tarafından yapılması durumunda, başvuruya ilişkin tüm işlemlerin yürütülmesini sağlayacak hükümlerin vekâletnamede bulunması gerekmektedir.
- g) Yönetmelikte aranan asgari yatırım şartını karşılayacak tutarda Devlet borçlanma aracı için birden fazla bankada yatırım hesabı açılarak blokaj işlemi yapılabilir.

Bu durumda, Devlet borçlanma araçları için öngörülen net 500.000 ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirası tutarında asgari yatırım şartı, Devlet borçlanma araçlarının yatırımcının farklı bankalardaki hesaplarında bloke edildiği tarihler için geçerli olan (peyder pey blokaj yapılıyor ise her bir blokaj tarihi için geçerli olan) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen ABD Doları efektif satış kuru ve/veya çapraz döviz kuru kullanılarak hesaplanır. Peyder pey bloke edilerek asgari yatırım şartının sağlanması durumunda, en son gerçekleştirilen blokaj tarihi 3 yıllık asgari yatırımın başlangıç tarihi olarak esas alınır.

Ayrıca, Yönetmelikte aranan asgari yatırım şartını işbu Usul ve Esaslara uygun bir şekilde yerine getirerek durumu Bakanlığımızca tespit edilen yatırımcı hesabında bloke edilen Devlet borçlanma araçlarının bir başka bankaya aktarabilir. Başvuru aşamasında olduğu gibi Devlet borçlanma araçlarının, aktarılan bankada bloke edilmesi esastır. Bir başka bankada vatandaşlık sürecine devam edilmek istenmesi durumunda bu işlemin 3 yıllık sürenin temin ve devamını aksatmayacak biçimde yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla hesaptaki blokajın kaldırılması durumunda blokajın kaldırıldığına ilişkin bilgi ilgili banka tarafından Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne ivedilikle bildirilecek olup; Devlet borçlanma araçlarının aktarıldığı banka da blokaj işlemine ilişkin bilgiyi yatırımcı ile ilgili diğer bilgilerle birlikte ivedilikle Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne bildirecektir.

- h) Bu usul ve esaslarda yer almayan hususları düzenlemeye ve tereddütleri gidermeye Bakan yetkilidir.

EKLER

- 1- EK 1 : Yabancı Kişi Vatandaşlık Başvurularına İlişkin Beyan Örneği
- 2- EK 2 : İlgili Bankaya Hitaben Düzenlenen Dilekçe Örneği (İng.)
- 3- EK 3 : Hazine ve Maliye Bakanlığına Hitaben Düzenlenen Yazı Örneği